

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia poniedziałek, 13 marca 2023 r.

Poz. 1549

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-II.4131.2.48.2023 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 10 marca 2023 r.

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r. poz. 40 ze zm.), art. art. 4 ust. 2 pkt 3 i ust. 2a pkt 8 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.)

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

-§ 1 uchwały Nr LII/644/2023 Rady Gminy w Zaleszanach z dnia 31 stycznia 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Zaleszany” w części dotyczącej nowego brzmienia § 11 w zakresie dodanego pkt 4 załącznika do uchwały Nr XXXVII/450/2021 z dnia 3 grudnia 2021 r. o treści: „Zabrania się odprowadzania płynnych odchodów zwierzęcych oraz odsiaków z obornika do zbiorników bezodpływowych, w których są gromadzone ścieki bytowe oraz do kanalizacji sanitarnej”,

Uzasadnienie

Rada Gminy w Zaleszanach na sesji w dniu 31 stycznia 2023 r. podjęła uchwałę Nr LII/644/2023, na mocy której dokonała zmiany uchwały Nr XXXVII/450/2021 w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Zaleszany”. W podstawie prawnej uchwały powołano m.in. przepis art. 6 ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022r. poz. 2519 ze zm.) oraz art. 12 ustawy z dnia 7 lipca 2022r. o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022r. poz. 1549).

Przedmiotowa uchwała została doręczona Wojewodzie Podkarpackiemu w dniu 8 lutego 2023r. Badając niniejszy akt organ nadzoru stwierdził, że regulacja § 1 uchwały Nr LII/644/2023 Rady Gminy zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Zaleszany” w części dotyczącej nowego brzmienia § 11 pkt 4 załącznika do uchwały Nr XXXVII/450/2021, narusza w sposób istotny obowiązujące przepisy prawa. W związku z tym w dniu 22 lutego 2023r. organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze.

Materialnoprawną podstawę analizowanej uchwały stanowią przepisy ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022r. poz. 2159 ze zm.) zwanej dalej „ustawą”. Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, który jest aktem prawa miejscowego. Zgodnie zaś z ustępem 2 powołanego artykułu, regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. I tak, w myśl tego przepisu regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:

- 1) wymagań w zakresie:
 - a) selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady,
 - b) selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzonego przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: wymienionych w lit. a, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych, które powstały w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, oraz odpadów tekstyliów i odzieży, a także odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych,
 - c) uprzątkowania błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
 - d) mycia i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;
- 2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, w tym na terenach przeznaczonych do użytku publicznego oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i worków oraz utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:
 - a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,
 - b) liczby osób korzystających z tych pojemników lub worków;
- 2a) utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów;
- 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- 4) (uchylony);
- 5) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- 6) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
- 7) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;
- 8) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Z kolei w art. 4 ust. 2a pkt 1-8 ustawy wymieniona została materia uchwały, którą rada gminy może (ale nie musi) unormować w przedmiotowym regulaminie, przy czym na podstawie pkt 8 tegoż przepisu rada może wprowadzić inne obowiązki dotyczące utrzymania czystości porządku na terenie nieruchomości.

Brzmienie powyższych przepisów jednoznacznie wskazuje, że katalog spraw, w zakresie których ustawodawca upoważnił radę gminy do określenia szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku, jest zamknięty. Wyliczenie zamieszczone w art. 4 ustawy ma charakter wyczerpujący. Oznacza to, że w uchwale nie wolno zamieszczać postanowień, które wykraczałyby poza treść tego przepisu oraz że w uchwale tej muszą znaleźć się postanowienia odnoszące się do wszystkich punktów art. 4 ust. 2 ustawy. Brak w regulaminie któregoś z wyszczególnionych ustawowo obowiązkowych elementów, podobnie jak i zamieszczenie postanowień wykraczających poza treść przepisu upoważniającego, stanowi istotne naruszenie prawa, przy czym niewyczerpanie zakresu przedmiotowego określonego w art. 4 ust. 2 ustawy skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności całej uchwały. W tym miejscu należy zauważyć, że aktualne brzmienie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zostało nadane na mocy art. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2022r. o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1549) zmieniającej niniejszą ustawę z dniem 9 sierpnia 2022r. W szczególności na mocy art. 2 pkt 1 lit. a ustawy nowelizującej zmianie

uległa definicja nieczystości ciekłych określona w przepisie art. 2 ust. 1 pkt ustawy. Zgodnie z aktualnym brzmieniem tego przepisu ustawy cyt.: „Ileko w ustawie jest mowa o nieczystościach ciekłych - rozumie się przez to ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych lub osadnikach w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków.”

Stosownie do art. 11 ww. ustawy zmieniającej, rady gmin w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy dostosują regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, do zmian wynikających z niniejszej ustawy. Na podstawie wskazanego przepisu organ stanowiący został zatem zobligowany do dostosowania regulaminu utrzymania porządku i czystości na terenie gminy do przepisów wprowadzonych ustawą zmieniającą do dnia 9 lutego 2023r.

Odnosząc powyższe do postanowień analizowanej uchwały zmieniającej Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Zaleszany stwierdzić należy, że część jej regulacji nie spełnia ona wymogów określonych w aktualnie obowiązującej ustawie. W ocenie organu nadzoru, wprowadzając nowe brzmienie regulaminu § 11 w zakresie pkt 4 (powinien to być ustęp) o treści cyt.: „Zabrania się odprowadzania płynnych odchodów zwierzęcych oraz odsiaków z obornika do zbiorników bezodpływowych, w których są gromadzone ścieki bytowe oraz do kanalizacji sanitarnej”, Rada Gminy w Zaleszanych wykroczyła poza ustawowe upoważnienie, zawarte w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy, z którego wynika obowiązek określenia w regulaminie szczegółowych warunków utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczący częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego. Przede wszystkim w ramach ww. przepisu rada gminy nie posiada kompetencji do wprowadzania zakazów wobec adresatów regulaminu, takiego uprawnienia nie przewiduje również przytoczony wyżej art. 4 ust. 2 pkt 8 ustawy, który wprowadza możliwość nałożenia przez organ stanowiący innych obowiązków na właścicieli nieruchomości dotyczących utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości.

Ponadto kwestie związane ze sposobem postępowania z obornikiem, gnojówką i gnojowicą oraz pochodzącymi od zwierząt gospodarskich (w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich), odchodami, z wyjątkiem odchodów pszczoł, bez dodatków innych substancji, a także guano, przeznaczonymi do rolniczego wykorzystania, reguluje ustawa z dnia 10 lipca 2007r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2021r. poz. 76 ze zm.), określając je jako nawozy naturalne w myśl art. 2 ust. 1 pkt 4 tej ustawy. W świetle ww. ustawy nawozy naturalne mogą być wykorzystane na terenie własnego gospodarstwa rolnego bądź zbywane innym podmiotom prowadzącym działalność rolniczą. Natomiast szczegółowy sposób stosowania nawozów, określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania (Dz. U. z 2019r. poz. 1826), które w zakresie nieobjętym przepisami § 2 - 3a odsyła do rozdziału 4 w dziale III ustawy - Prawo wodne (§ 3b rozporządzenia). Z kolei sposób przechowywania nawozów naturalnych został unormowany w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ustawy - Prawo budowlane, tj. w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie (Dz. U. z 2023r. poz. 297).

Poza tym w art. 9 ust. 2 pkt 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020r. poz. 2028 ze zm.) wprost przewidziano zakaz wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych odpadów i ścieków z hodowli zwierząt, a w szczególności gnojówki, gnojowicy, obornika, ścieków z kiszzonek.

Mając na względzie powyższe, w ocenie organu nadzoru, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego eliminującego z obrotu prawnego zapis § 1 uchwały Nr LII/644/2023 Rady Gminy w Zaleszanych zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Zaleszany” w części dotyczącej nowego brzmienia § 11 pkt 4 załącznika do uchwały Nr XXXVII/450/2021 z dnia 3 grudnia 2021r., jest uzasadnione i konieczne.

Z tych względów orzeczono jak na wstępie.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul. Kraszewskiego 4A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Mariusz Jabłoński
Dyrektor Wydziału Prawnego i Nadzoru